

CE TREBUIE SĂ ȘTIȚI DESPRE NOUL CORONAVIRUS (Covid-19)

10 elemente comportamentale care trebuiesc urmate:

1. Spălați-vă mâinile de multe ori;
2. Evitați contactul cu persoane care sunt suspecte de infecții respiratorii acute;
3. Nu vă atingeți ochii , nasul si gura cu mâinile;
4. Acoperiți-vă gura și nasul daca strănutați sau tușiți;
5. Nu luați medicamente antivirale si nici antibiotice decât în cazul în care va prescrie medicul;
6. Curățați toate suprafețele cu dezinfectanți pe bază de clor sau alcool;
7. Utilizați masca de protecție doar în cazul în care suspectați că sunteți bolnav sau în cazul în care acordați asistență persoanelor bolnave;
8. Produsele "MADE in CHINA" sau pachetele primite din China nu sunt periculoase;
9. Sunați la 112 dacă aveți febră, tușiți sau v-ați întors din China sau zonele în carantina din Europa de cel puțin 14 zile;
10. Animalele de companie nu transmit coronavirus.

Spălați-vă mâinile de multe ori- Spălarea și dezinfectarea mâinilor sunt acțiuni decisive pentru a preveni infecția. Mâinile se spală cu apă și săpun cel puțin 20 de secunde. Dacă nu există apă și săpun, puteți folosi un dezinfectant pentru mâini pe bază de alcool de 60%. Spălarea mâinilor elimină virusul.

Evitați contactul cu persoane care sunt suspecte de infecții respiratorii acute- Mențineți distanța de cel puțin 1 metru între dumneavoastră și alte persoane, în special când acestea tușesc, strănută sau au febră, deoarece picăturile de salivă pot transmite virusul de la o distanță apropiată.

Nu vă atingeți ochii , nasul și gura cu mâinile- Virusul se transmite mai ales pe cale respiratorie, dar poate intra în corp prin ochi, nas și gură, astfel evitați atingerea dacă nu v-ați spălat bine mâinile. Mâinile intră în contact cu suprafețele contaminate de virus răspândindu-se în tot corpul .

Acoperiți-vă gura și nasul dacă strănutați sau tușiți- Dacă aveți infecție respiratorie acută, evitați apropierea de alte persoane, tușiți cu gura acoperită sau într-un șervețel de preferat de unică folosință, purtați mască de protecție și spălați mâinile. Dacă în momentul în care tușiți vă acoperiți gura cu mâinile ,puteți contamina obiecte sau persoane cu care veniți în contact.

Nu luați medicamente antivirale și nici antibiotice decât în cazul în care vă prescrie medicul- Momentan, nu există cercetări științifice care evaluează ca folosirea medicamentelor antivirale, pot preveni infectarea cu noul coronavirus (Covid-19). Antibioticele funcționează doar împotriva bacteriilor nu împotriva virusului. Covid-19 este un virus, deci nu se utilizează antibiotic ca și metodă de prevenire sau tratament, decât în cazul în care se constată și o infecție bacteriană.

Curățați toate suprafețele cu dezinfectanți pe bază de clor sau alcool- Dezinfectanții chimici ce pot ucide noul coronavirus (Covid-19), sunt dezinfectanți ce conțin, clor, înălbitori, solvent, etanol de 75%, acid paracetol și cloroform. Medicul și farmacistul dumneavoastră vor ști ce să recomande.

Utilizați mască de protecție doar în cazul în care suspectați că sunteți bolnav sau în cazul în care acordați asistență persoanelor bolnave- Organizația Mondială a Sănătății, recomandă folosirea măștii de protecție doar în cazul în care suspectați că ați fost contaminat cu noul coronavirus, și prezentați simptome de tuse, strănut, sau în cazul în care acordați asistență unei persoane care este suspectă de a fi infectată cu noul coronavirus. (O călătorie recentă în China sau zonele în carantină din Europa, cu simptome respiratorii).

UTILIZAREA MĂȘTII DE PROTECȚIE – ajută și limitează răspândirea virusului dar trebuie să fie folosită împreună cu celelalte măsuri de igienă printre care spălarea mâinilor pentru cel puțin 20 de secunde. Nu este necesar a se folosi măști de protecție suprapuse una peste alta.

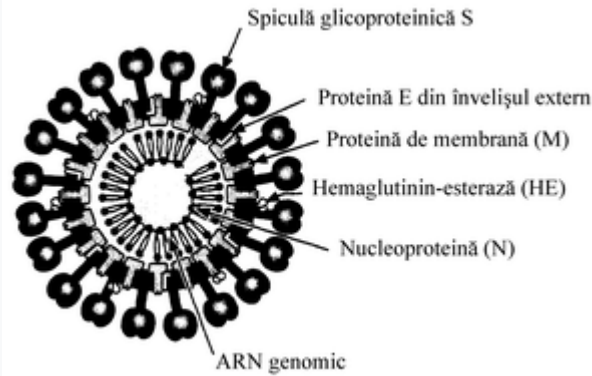
Produsele MADE in CHINA sau pachetele primite din China nu sunt periculoase- Organizația Mondială a Sănătății a declarat că persoanele care primesc pachete din China nu se supun nici unui risc de a se contamina cu noul coronavirus, deoarece acesta nu trăiește mult timp pe suprafețe. Până în prezent nu există nici o dovadă că produsele/obiectele produse în China pot transmite noul coronavirus (Covid-19).

Sunați la 112 dacă aveți febră, tușiți sau v-ați întors din China sau zonele în carantină din Europa de cel puțin 14 zile- Perioada de incubație a noului coronavirus, este cuprins între 1 și 14 zile. Dacă v-ați întors dintr-o călătorie din China sau zonele în carantină din Europa de mai puțin de 14 zile sau ați intrat în contact cu persoane care s-au întors din China sau zonele în carantină din Europa de mai puțin 14 zile și aveți febră, tușiți, prezentați dificultate respiratorie, dureri musculare și stări de oboseală, sunați la 112 pentru a primi informații necesare. Purtați mască de protecție dacă intrați în contact cu alte persoane, folosiți servetele de unică folosință și spală bine mâinile.

Animalele de companie nu transmit coronavirus- În acest moment nu există dovezi că animalele de companie, câini și pisici pot fi infectate de virus. În orice caz, trebuie să ne spălăm tot timpul mâinile cu apă și săpun după ce intrăm în contact cu animalele de companie.

CORONAVIRUSURILE

Coronavirusurile sau **coronavirinele** (*Coronavirinae*, numite și *Orthocoronavirinae*), abreviat **CoV**, este o subfamilie de virusuri (din familia coronaviridelor) cu formă variabilă, sferică sau ovoidală, pleomorfă, diametrul de 120-160 nm, având un înveliș extern pe care se află niște proeminențe glicoproteice, numite spicule (peplomere), foarte lungi (24 nm), pedunculatate, cu extremități rotunjite, bulboase, aranjate în așa fel încât, la microscopul electronic, dau aspect de coroană solară (de unde și denumirea de coronavirusuri). Spiculele au rolul de a se lega de receptorii celulari, favorizând infecția celulelor sensibile.



Schema unui coronavirus cu evidențierea principalelor componente

Virionul are un înveliș extern de natură lipoproteică, care conține proteine virale: glicoproteina S (proteina structurală a spiculelor), proteina E de înveliș, proteina de membrană (M), hemaglutinin-esterază (HE). Genomul constă într-o singură moleculă lineară de acid ribonucleic(ARN), monocatenară, de sens pozitiv, care are 25-33 kb, fiind cel mai mare ARN viral cunoscut. Genomul ARN și proteina N formează o nucleocapsida helicală, înconjurată de învelișul extern. ARN este infecțios, servește ca genom și ca ARNm viral. Transcrierea genomului este un proces complex și implică sinteza a opt catene de ARN de sens negativ subgenomic intermediar; cele cinci proteine structurale sunt traduse de la ARN subgenomic.

Coronavirusurile sunt foarte răspândite în natură, producând, la om și animale (păsări, porci, bovine, cai, rozătoare, lilieci, feline, câini) afecțiuni ale căilor respiratorii și gastroenterite, unele foarte grave, iar altele ușoare sau chiar neexprimate clinic. La om, au o mare afinitate pentru macrofage, epiteliile respiratorii și enterice, producând peste 1/3 din rinofaringite și alte afecțiuni respiratorii (mai ales toamna și iarna), gastroenterite și o formă particulară a sindromului respirator acut sever (SARS). Sunt al doilea grup viral, după rinovirusuri, responsabil de inducerea rinofaringitelor, răcelii comune la om. La sfârșitul lui decembrie 2019, a fost descoperit un nou coronavirus 2019-nCoV (SARS-CoV-2) în Wuhan, China, care provoacă o pneumonie severă cu mortalitate ridicată. Bolile oamenilor și animalelor provocate de coronavirusuri sunt numite coronaviroze. Coronavirusurile se transmit direct pe cale respiratorie (prin picături) sau fecal/orală. Nu există un tratament antiviral specific sau preventiv (vaccin) în infecțiile umane cu coronavirus, tratamentul fiind numai simptomatic.

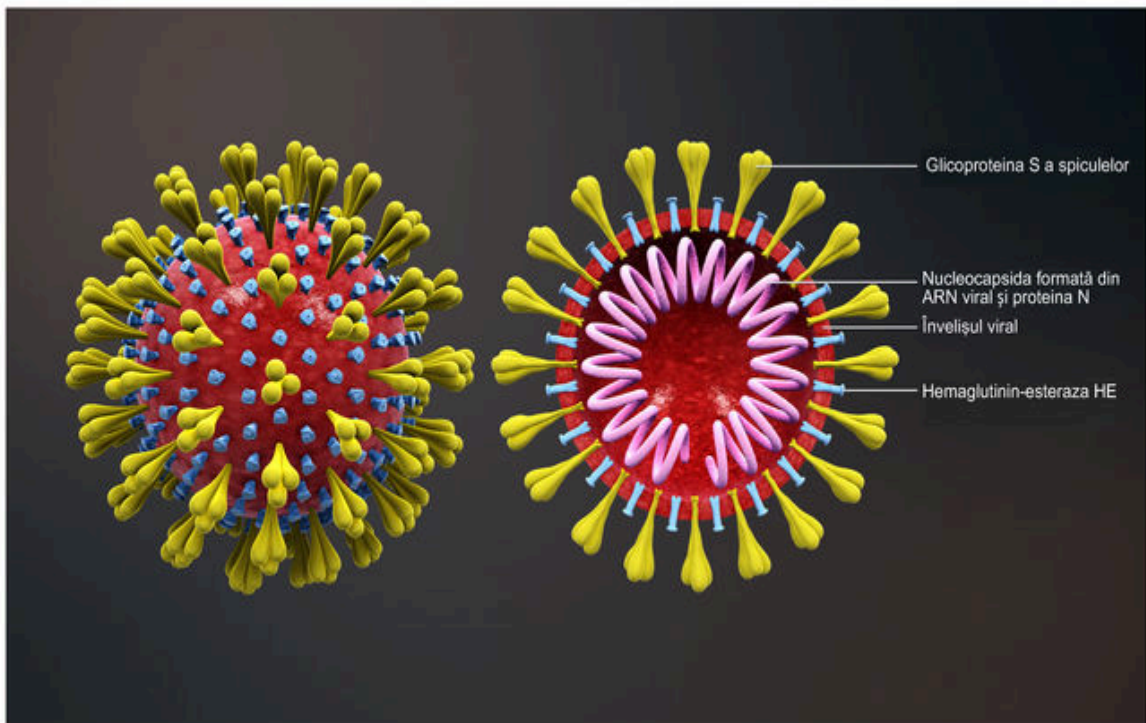
Cuprins

- 1Clasificarea
- 2Coronaviroze umane
- 3Coronaviroze animaliere
- 4Referințe
- 5Legături externe

Clasificarea[[modificare](#) | [modificare sursă](#)]

Subfamilia Coronavirinae conține patru genuri și peste 300 de specii. În paranteză sunt date subgenurile cursiv după clasificarea NCBI.

- **Alfacoronavirusurile** (*Alphacoronavirus*) infectează liliecii, porcii, pisicile, câinii și omul (rinofaringite cauzate de coronavirusurile umane 229E și NL63).
 - Alfacoronavirusul 1 (*Tegacovirus*)
 - Coronavirusul canin (*Tegacovirus*)
 - Coronavirusul felin (*Tegacovirus*)
 - Virusul peritonitei infecțioase feline (*Tegacovirus*)
 - Coronavirusul enteric felin (*Tegacovirus*)
 - Coronavirusul respirator porcin (*Tegacovirus*)
 - Virusul gastroenteritei transmisibile a porcului (*Tegacovirus*)
 - Virusul diareei epidemice porcine (*Pedacovirus*)
 - Coronavirusul 512 al liliecilor *Scotophilus* (*Pedacovirus*)
 - Coronavirusul 1 al liliecilor *Miniopterus* (*Minunacovirus*)
 - Coronavirusul HKU8 al liliecilor *Miniopterus* (*Minunacovirus*)
 - Coronavirusul HKU2 al liliecilor *Rhinolophus* (*Rhinacovirus*)
 - Coronavirusul uman 229E (*Duvinacovirus*)
 - Coronavirusul uman NL63 (*Setracovirus*)



Schema unui coronavirus

Betacoronavirusurile (*Betacoronavirus*) circulă în principal la lilieci, dar unele afectează și bovinele, caii, porcii, câinii, șoarecii, șobolanii, aricii și alte mamifere. Două specii provoacă rinofaringite la om (coronavirusurile umane HKU1 și OC43), iar alte două specii provoacă sindroame respiratorii foarte severe la om: coronavirusul sindromului respirator din Orientul Mijlociu (MERS-CoV) și coronavirusul sindromului respirator acut sever din Asia (SARS-CoV). Recent, la sfârșitul lui decembrie 2019, a fost descoperit un nou coronavirus 2019-nCoV în Wuhan, China, care este foarte infecțios și se transmite cu mare ușurință de la om la om și provoacă o pneumonie severă cu mortalitate ridicată.^{[14][15]} Betacoronavirusurile conțin următoarele specii.

- Betacoronavirusul 1 (*Embecovirus*)
- Coronavirusul bovin (*Embecovirus*)
- Coronavirusul echin (*Embecovirus*)
- Coronavirusul uman OC43 (*Embecovirus*)
- Virusul hemaglutinant al encefalomielitei porcine (*Embecovirus*)
- Coronavirusul respirator canin (*Embecovirus*)

- Coronavirusul uman HKU1 (*Embecovirus*)
- Coronavirusul murin (*Embecovirus*)

- Virusul hepatitei șoarecelui (*Embecovirus*)
- Coronavirusul șobolanilor (virusul sialodacrioadenitei șobolanilor) (*Embecovirus*)
 - Coronavirusul alpaca (Alpaca coronavirus) – inițial a fost inclus în alfacoronavirusuri, dar cercetările ulterioare au arătat că aparține betacoronavirusurilor (*unclassified Betacoronavirus*).^[16]

- Coronavirusul HKU5 al liliecilor *Pipistrellus* (*Merbecovirus*)
- Coronavirusul HKU9 al liliecilor *Rousettus* (*Nobecovirus*)
- Coronavirusul HKU4 al liliecilor *Tyonycteris* (*Merbecovirus*)
- Coronavirusul 1 al ariciului (EriCoV) (*Merbecovirus*)
- Coronavirusuri asociate cu sindromul respirator acut sever

- Coronavirusul sindromului respirator acut sever (SARS-CoV) (*Sarbecovirus*)
- SARS-CoV-2 sau noul coronavirus 2019-nCoV (*Sarbecovirus*)^[17]
- Coronavirusul sindromului respirator din Orientul Mijlociu (MERS-CoV) (*Merbecovirus*)
- Coronavirusul asociat cu SARS al liliecilor *Rhinolophus* (*Sarbecovirus*)
- Coronavirusul asociat cu SARS al civetei palmiere (*Sarbecovirus*)
- Coronavirusul asociat cu SARS al bursucului-nevăstuică chinez (*unclassified Coronavirinae*)

Gamacoronavirusurile (*Gammacoronavirus*) sunt în principal virusuri aviare, dar infectează și delfinul.

- Coronavirusul aviar (*Igacovirus*)
- Coronavirusul curcilor (*Igacovirus*)
- Virusul bronșitei infecțioase aviare (*Igacovirus*)
- Coronavirusul raței (*Igacovirus*)
- Coronavirusul găștei (*Igacovirus*)
- Coronavirusul cormoranului neotropical (*Igacovirus*)
- Coronavirusul fazanului (*Igacovirus*)
- Coronavirusul porumbelului (*Igacovirus*)
- Coronavirusul SW1 al delfinului alb (*Cegacovirus*)

Deltacoronavirusurile (*Deltacoronavirus*) sunt în principal virusuri aviare, dar pot infecta și porcul.

- Coronavirusul HKU20 al raței fluierătoare (*Andecovirus*)
- Coronavirusul HKU11 al bulbului (*Buldecovirus*)
- Deltacoronavirusul porcin HKU15 (*Buldecovirus*)
- Coronavirusul HKU13 al muneii (*Buldecovirus*)
- Coronavirusul HKU16 al păsărilor cu ochelari (*Buldecovirus*)
- Coronavirusul HKU21 al găinușei de baltă (*Moordecovirus*)
- Coronavirusul HKU19 al stârcului de noapte (*Herdecovirus*)
- Coronavirusul HKU12 al sturzului (*Thrush coronavirus HKU12*)

Coronaviroze umane[\[modificare\]](#) | [modificare sursă](#)

Virusul	Boala	Istoric	Simptome	Transmiterea	Prevenirea și controlul
Coronavirusul uman 229E, Coronavirusul uman NL63, Coronavirusul uman OC43, Coronavirusul uman HKU1.	Rinită acută (guturai, răceala comună). Faringită acută. Laringită acută. Rareori bronșiolită, bronșita acută, pneumonia virală.	Coronavirurile au fost descoperite la începutul anilor 1930, când a fost dovedit că bronșita infecțioasă aviară a puilor de găină a fost cauzată de un virus cunoscut acum sub numele de virusul bronșitei infecțioase aviare. Primele coronavirusuri umane au fost descoperite în anii 1960 de cercetătorii de la Common Cold Unit din Salisbury, Marea Britanie, care au arătat că răcelile comune pot fi provocate nu numai de rinovirusuri, dar și de un coronavirus.	Senzație neplăcută de nas înfundat și uscat, urmată de strănuturi repetate și rinoree abundentă (inițial apoasă, apoi gălbuie). Senzația de gâdilare și de arsură a mucoasei nazale. Mirosul, gustul și apetitul sunt diminuate. Apare frecvent și o răgușeală, cu tuse uscată, iritativă. febra rareori depășește 38,2° C în primele 2-3 zile. După 5-7 zile, toată simptomatologia se stinge treptat.	Prin contact direct și aerogen și mai rar indirect, prin obiecte proaspăt contaminate cu virus (batiste). Sunt virusuri omniprezente.	Nu există încă un vaccin. Măsurile profilactice de rutină (izolare, dezinfecție). O măsură bună de igienă constă în folosirea de batiste de celuloză, cu aruncarea lor apoi în cutii speciale închise sau în foc.
<u>Coronavirusul sindromului respirator acut sever</u> (SARS-CoV) ^[21]	<u>Sindromul respirator acut sever</u> (SARS) ^[21]	Primul caz a fost înregistrat în noiembrie 2002 în China, în provincia Guandong; în următoarele luni boala a fost raportată la peste 8000 de persoane (inclusiv la 1706 de cadre medicale). Dintre aceste cazuri, 774 au decedat, letalitatea fiind de 9,6%. Epidemia s-a răspândit în 29 de țări de pe 5 continente. După această epidemie din 2002-2003 nu au fost raportate alte cazuri. ^[22]	Febră (>38° C), frisoane, mialgii, tuse uscată, dispnee și deteriorarea severă a funcției respiratorii (detresă respiratorie). ^[21]	Sursa de infecție este omul cu infecție simptomatică. Transmiterea bolii se realizează direct prin picăturile nazofaringiene din aer și indirect prin contaminare de la persoane infectate, prin contactul cu aceștia, sau prin obiecte contaminate cu secreții	Nu există un tratament antiviral specific sau preventiv (vaccin), tratamentul fiind numai simptomatic. În absența unui vaccin, prevenirea transmiterii SARS implică: triajul epidemiologic, detectarea precoce și izolarea cazurilor, supravegherea și carantinarea contactilor, supravegherea sanitară a

				nazofaringiene infectante. Rezervorul natural sunt probabil liliecii. ^{[21][22]}	frontierelor. ^[21]
<u>Coronavirusul sindromului respirator din Orientul Mijlociu (MERS-CoV)</u> ^[23]	<u>Sindromul respirator din Orientul Mijlociu (MERS)</u> ^[23]	Primele cazuri de infecții cu virusul MERS-CoV au apărut în iunie 2012 în Arabia Saudită și Qatar. În mai 2015, au fost confirmate 1180 de cazuri și au fost raportate 483 (41%) de decese. Au fost predominant afectate țările din Orientul Mijlociu - Arabia Saudită, Qatar, Iordania și Emiratele Arabe Unite, dar au au fost raportate cazuri importate în Marea Britanie, Olanda, SUA și Asia. Cea mai mare epidemie în afara Orientului Mijlociu a avut loc în Coreea de Sud în 2015, care a afectat mai multe spitale și 185 de persoane, provocând 36 (19,5%) decese. ^{[23][24]} Din 2012 până în noiembrie 2019 au fost raportate la Organizația Mondială a Sănătății (OMS) 2.494 de cazuri de infecție cu virusul MERS-CoV și 858 de decese. ^[25]	Simptomele includ: febră, dispnee și tuse. Pot fi, de asemenea, prezente simptomele gastro-intestinale cu diaree, vărsături și dureri abdominale. Majoritatea (90%) dezvoltă o pneumonie severă sau sindrom de detresă respiratorie și necesită terapie intensivă. ^{[23][26][24]}	Rezervorul natural sunt probabil liliecii care transmit virusul gazdei intermediare - cămila, care este sursa de infecție pentru om. Majoritatea cazurilor de MERS au apărut în unitățile de asistență medicală. Virusul nu se transmite ușor de la o persoană la alta cu excepția unui contact strâns, cum este în cazul îngrijirii unui bolnav fără aplicarea măsurilor de protecție. Transmiterea între indivizi, în populația generală este limitată. ^{[23][26][24]}	Nu există un tratament antiviral specific sau preventiv (vaccin), tratamentul fiind numai simptomatic. Spălare a mâinilor cu apă și săpun, sau cu alte dezinfectante, mai ales după tuse, strănut. Acoperirea nasului și gurii cu o batistă de hârtie în cazul tusei sau strănutului și apoi aruncarea batistei în coșul de gunoi pentru eliminarea în condiții de siguranță. Evitarea atingerii ochilor, nasului și gurii cu mâinilor, deoarece aceasta pot transmite virusul după contactul cu suprafețele contaminate. Evitarea contactului cu persoanele infectate și aplicarea de măști faciale în locuri supraaglomerate. Evitarea contactului apropiat cu persoane bolnave, cum ar fi sărutul, schimbul de băuturi și a ustensilelor pentru mâncat. Curățarea și dezinfectarea frecventă a suprafețelor atinse, de ex. a jucăriilor și clanței ușii. ^{[23][26][27]}
<u>SARS-CoV-2 (sau 2019-nCoV)</u>	<u>COVID-19 sau infecția cu noul coronavirus (SARS-CoV-2)</u>	Infecții respiratorii, inclusiv o infecție respiratorie acută severă (SARI) ^{[28][29]} <u>Infecția cu virusul nCoV</u> a apărut în decembrie 2019 în orașul	Infecția cu virusul nCoV poate fi ușoară, moderată sau severă; acesta din urmă include o pneumonie atipică	Sursa primară a infecției nu este cunoscută (probabil contact cu animale	Nu există un tratament antiviral specific sau preventiv (vaccin), tratamentul fiind

		<p>Wuhan, China, de unde s-a propagat în majoritatea provinciilor chineze și mai multe țări din lume, inclusiv în Europa. Până la 4 martie 2020 au fost confirmate 93.076 de cazuri de infecții cu virusul nCoV și 3.202 decese.^[30] În Europa au fost confirmate cazuri de infecție cu coronavirus în Italia (2.502 cazuri), Franța (212), Germania (196), Spania (151), Marea Britanie (51), Elveția (37), Norvegia (33), Olanda (28), Austria (24), Suedia (24), Islanda (16), Belgia (13), San Marino (10), Croația (9), Danemarca (8), Finlanda (7), Grecia (7), Cehia (5), Belarus (4), Portugalia (4), România (6), Rusia (4), Azerbaidjan (3), Georgia (3), Estonia (2), Irlanda (2), Andorra (1), Armenia (1), Letonia (1), Lituania (1), Luxemburg (1), Monaco (1), Macedonia de Nord (1), Polonia (1) și Ucraina (1). În România primul caz de infecție cu noul coronavirus a fost confirmat pe 26 februarie 2020 la un bărbat din județul Gorj.^[31] La nivel global, aproximativ 3,4% din pacienții cu COVID-19 au decedat. Prin comparație, gripa sezonieră are o mortalitate mai mică de 1% din cei infectați.^[32]</p>	<p>severă, sindromul de detresă respiratorie acută (SDRA). Pacienții cu infecție virală ușoară a căilor respiratoare superioare pot avea simptome nespecifice precum febră, tuse, dureri în gât, congestie nazală, stare de rău general, cefalee, mialgie. În cazuri severe apare o pneumonie severă cu febră (>38° C), tuse, tahipnee (> 30 respirații/min.), cianoză, detresă respiratorie acută (respirație stertoroasă, dispnee) cu o mortalitate crescută.^{[28][33]} Într-un studiu din China a 41 de pacienți internați într-un spital din Wuhan cu infecție cu virusul nCoV simptomele obișnuite la debutul bolii au fost febra (98%), tusea uscată (76%) și mialgia sau astenia (44%); simptome mai puțin frecvente au fost eliminarea de spută (28%), cefaleea (8%), hemoptizia (5%) și diareea (3%). Dispneea a apărut la 55% din 40 de pacienți (în medie la 8 zile de la debutul bolii). 63% din 41 de pacienți au avut limfopenie. La toți pacienții la examenul CT toracic s-a găsit pneumonie cu leziuni atipice. Complicațiile au fost sindromul de detresă respiratorie acută (29%), viremie ARN (15%), insuficiența cardiacă acută (12%) și infecția secundară (10%). 13 (32%) pacienți au fost internați într-o unitate de terapie intensivă și șase (15%) au murit.^[34]</p>	<p>infectate de lilioci). Se presupune că transmiterea este similară cu cea a MERS-CoV și SARS, pe cale respiratorie, prin picături de secreție, produse când o persoană infectată tușește sau strănută. Transmiterea este posibilă și când are loc contactul direct cu fluidele (sânge, materii fecale, urină, salivă, spermă) de la o persoană infectată. Virusul se transmite ușor de la un om la altul. Boala apare la persoane care au călătorit în China, în provinciile afectate, în intervalul de 14 zile anterioare debutului bolii și au avut un contact fizic apropiat cu un caz confirmat cu infecție cu 2019-nCoV, în timp ce pacientul era simptomatic.^{[33][35]}</p>	<p>numai simptomatic. Pacienții suspecți de infecție cu 2019-nCoV sunt plasați într-o zonă separată de ceilalți pacienți, cu măsuri de prevenire pentru transmiterea aeriană, prin contact și <u>principături Flügge</u>. Utilizarea echipamentului individual de protecție de către personalul medical. Bolnavii vor folosi șervețelele de unică folosință în caz de tuse. Bolnavii și contactii din zonele afectate vor purta măști. Spălarea pe mâini cu apă și săpun sau cu soluții pe bază de alcool. Evitarea contactului apropiat cu persoanele care tușesc și au febră. Supravegherea sanitară a frontierelor și aeroporturilor pentru depistarea bolnavilor.^{[33][35][36]}</p>
--	--	---	---	--	--

Coronaviroze animaliere [\[modificare\]](#) | [modificare sursă](#)

Virusul	Boala	Simptome	Transmiterea	Prevenirea și controlul
Coronavirusul enteric felin	Enterită felină	Gastroenterită ușoară și diaree	Contact direct și pe cale fecal-orală din fecalele materne	Înteruperea ciclului de transmitere, carantină, măsuri sanitar-igienice riguroase
Virusul peritonitei infecțioase feline	Peritonita infecțioasă a felinelor	Peritonită, pneumonie, semne neurologice etc.	Prin sânge, fluide corporale	Înteruperea ciclului de transmitere, carantină, măsuri sanitar-igienice riguroase
Coronavirusul canin	Enterita cu coronavirus	Gastroenterită ușoară și diaree. Posibilă enterită severă și semne sistemice (leucopenie)	Pe cale fecal-orală	Vaccin inactivat
Virusul gastroenteritei transmisibile a porcului	Gastroenterita transmisibilă a porcului (GET)	Gastroenterită. Diaree apoasă, vărsături, deshidratare	Pe cale fecal-orală	Vaccin oral atenuat la scroafele gestante. Măsuri sanitar-igienice riguroase
Coronavirusul respirator porcin	Coronaviroza respiratorie porcină	Simptome respiratorii ușoare până la grave sau subclinice	Virusul este eliminat prin secrețiile bronșice, nazale	Nu este disponibil un vaccin
Virusul diareei epidemice porcine	Diareea epidemică a porcului (DEP)	Gastroenterită. Diaree apoasă, vărsături, deshidratare	Pe cale fecal-orală	Vaccin inactivat și vaccin oral cu virus viu atenuat la scroafele gestante. Măsuri sanitar-igienice riguroase
Virusul hemaglutinant al encefalomielitei porcine	Encefalomielita porcină cu virus hemaglutinant	Vomitări, cașexie, encefalomielita, anorexie, Encefalomielită: hiperestezie, tremurături musculare, mers necoordonat, retropulsie.	Aerosoli, secreții oronazale	Măsuri sanitar-igienice riguroase. Păstrarea scroafele imune. Nu sunt disponibile vaccinuri
Virusul hepatitei șoarecelui	Infecții digestive	Enterită, hepatită, encefalomielită demielinizantă	Prin aerosoli și contact direct	Depopulare. Carantina preventivă
Coronavirusul șobolanilor (virusul sialodacrioadenitei șobolanilor)	Dacrioadenită (inflamația glandei lacrimale) și sialoadenită (inflamația glande salivare)	Rinită, epiforă, pneumonie	Prin aerosoli și contact direct	Depopulare. Carantina preventivă

Coronavirusul bovin	Enterită cu coronavirus la viței	Gastroenterită cu diaree profuză sau diaree hemoragică, deshidratare, scăderea secreției de lapte, afecțiuni respiratorii	Pe cale fecal-orală, prin aerosoli, <u>picături Flügge</u>	Vaccinarea maternă cu vaccin inactivat sau atenuat
Coronavirusul echin	Gastroenterită	Anorexie, letargie și febră, poate apărea diareea	Pe cale fecal-orală	Nu sunt disponibile vaccinuri
Coronavirusul respirator canin	Afecțiuni respiratorii	Rinoree seroasă, episoade de tuse paroxistică și febră	Prin aerosoli	Nu sunt disponibile vaccinuri
Virusul bronșitei infecțioase aviare	Bronșita infecțioasă aviară (afectează puii de găină și găinile adulte)	Traheobronșită, Raluri traheale, tuse, strănut și scurgeri nazale. Nefrită. Scăderea producției de ouă și deprecierea calității ouălor	Prin aerosoli și ingestia alimentelor contaminate cu fecale	Sunt disponibile vaccinuri multivalente atenuate și inactivate. Măsuri sanitar-igienice riguroase.
Coronavirusul curcilor (virusul crestei albastre)	Enterita transmisibilă a curcilor (boala crestei albastre)	Depresie, inapetență, hipotermie, deshidratare, slăbire și diaree. Creasta și uneori și pielea capului devin cianotice.	Pe cale fecal-orală și aerosoli	Vaccin inactivat
Deltacoronavirusul porcin HKU15	Gastroenterită	Diaree apoasă la scroafe și porci.	Pe cale fecal-orală	Nu sunt disponibile vaccinuri. Măsuri severe de biosecuritate pentru a evita diseminarea virusului.

TElVERDE pentru informarea cetățenilor despre coronavirus: 0 800 800 358. Numărul NU este unul de urgență

Cetățenii care vor să se informeze despre modul în care se manifestă virusul, modalități de prevenire a îmbolnăvirii și alte detalii legate de conduita preventivă au la dispoziție un număr special, TELVERDE, **0800800358**, gestionat de Ministerul Sănătății.

Cetățenii care doresc informații despre situațiile legate de COVID – 19 pot apela numărul **0800800358**. Cetățenii pot apela numărul unic de urgență 112 doar pentru situații de urgență, iar pentru solicitarea de informații pot apela linia TELVERDE.

Programul de funcționare al liniei verde este zilnic, între orele 08.00 și 23.00, inclusiv în zilele de sâmbătă și duminică. La această linie telefonică pot fi solicitate informații despre modul în care se manifestă virusul, modalități de prevenire a îmbolnăvirii și alte detalii legate de conduita preventivă.

În cazul în care sunt suspiciuni asupra unor persoane care ar fi contactat virusul, aceste situații trebuie anunțate la numărul unic de urgență 112.



 **0800 800 358**
TelVerde este pentru informare,
NU este pentru urgențe!

#COVID-19

- ✓ La TelVerde 0800 800 358 suni gratuit din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă, zilnic, între 8.00-23.00, pentru a obține informații suplimentare despre noul tip de infecție cu CORONAVIRUS (COVID-19).
- ✓ Pentru a nu bloca linia alocată, vă rugăm să sunați NUMAI în situații justificate.

INFORMAȚI-VĂ DOAR DIN SURSE OFICIALE!
RESPECTAȚI RECOMANDĂRILE AUTORITĂȚILOR COMPETENTE!

 GRUPUL DE COMUNICARE STRATEGICĂ 